

A Kis-Balatonon végzett hosszú távú kisemlős felmérés faunisztikai értékelése a Keleti-berek területén, különös tekintettel az északi pocok (*Microtus oeconomus*) előfordulására

Horváth F. Győző, Burka Petra, Kaló Orsolya, Lanszki Zsófia

Pécsi Tudományegyetem, Biológiai Intézet, Ökológiai Tanszék
e-mail: lanszkizsofi@gmail.com

A Kis-Balaton II. ütemének különböző területein kisemlősök monitorozása 1999 óta folyik az NBmR keretében. Ennek célja a kisemlős populációk és közösségek felmérése, az állományváltozások és ezeket befolyásoló természetes és antropogén eredetű zavarások hatásának értékelése, melyben az északi pocok (*Microtus oeconomus mehelyi*), mint fokozottan védett jégkorszaki reliktum és Natura 2000 faj kiemelt figyelmet kapott.

Jelen munkában a Keleti-berek magassásos élőhelyén végzett monitorozás 20 éves (1999-2018) időszakának fogási adatait értékeljük. A NBmR protokoll alapján végzett mintavételezés fogás-jelölés-visszafogás módszerrel, évente több periódusban, elevenfogó dobozcsapdákkal történt. A fogási adatokat 100 csapdaéjszakára standardizáltuk és vizsgáltuk a kimutatott fajok abundancia viszonyait.

A 20 éves időszakban a Keleti-Berek területéről 16 kisemlős faj jelenlétét mutattuk ki. Ezek között szerepelt az északi pocok és további, természetvédelmi oltalom alatt álló fajok is, mint a csaltitjáró pocok (*Microtus agrestis*), a törpeegér (*Micromys minutus*), valamint a cickányfélék fajai. A pirók erdeiegeger (*Apodemus agrarius*), az erdei cickány (*Sorex araneus*), a törpeegér, a közönséges kószapocok (*Arvicola amphibius*) és a csaltitjáró pocok fordult elő legnagyobb abundancia értékkel. Ezek közül a pirók erdeiegeger és az erdei cickány egyedeit minden évben detektáltuk.

Az üde magassásos élőhelyek indikátorának tekintett északi pocok zavarások hatására többször, hosszabb időre eltűnt a vizsgálati területről. A faj kimutatásának lokális hiánya a magassásos élőhelyek vízutánpótlásának problémáira (száraz és magas vízszintű időszakok váltakozása) vezethető vissza. Az északi pocok egyedeit 2018-ban, több csapdázási periódusban újra kimutattuk. A populáció ismételt jelenléte feltételezhetően a megfelelő területkezelésnek és a faj számára kedvező időjárási viszonyoknak köszönhető. Az újra detektált állomány esetén nagyobb arányban mutattunk ki szaporodó nőstényeket, ami alapján feltételezzük, hogy a Keleti-berekben megismert északi pocok populáció a többszöri zavarás negatív hatása ellenére még rendelkezik megfelelő rezilienciával ahhoz, hogy az élőhelyi feltételek stabilizálódásával hosszabb távon fennmaradjon.